

Đóa hoa Bát nhã nở giữa vũ điệu Samba tại Brazil

ISSN: 2734-9195 10:04 01/06/2026

Đó là lúc rễ bám sâu vào lòng đất, là khi hạt giống Bồ đề dẫu 'hưu miên' vẫn âm thầm chờ đợi ngày ngoại duyên tròn đầy để thức giấc. Để rồi, trên mảnh đất tâm linh đã được cải tạo màu mỡ, đóa hoa Bát nhã cuối cùng cũng ngào ngạt tỏa hương.

Nam Mỹ - vùng đất sở hữu vũ điệu đa dạng sinh học bậc nhất tinh cầu và là chiếc nôi ôm ấp nền văn hóa Latinh đầy mê hoặc. Nơi đây là bản hòa ca rục rĩ giữa vết sơn của đế chế Inca cổ đại, hơi thở thực dân Iberia và nhịp trống rộn rã từ châu Phi xa xôi.

Thế nhưng, ẩn sau bức tranh cuồng nhiệt ấy, Nam Mỹ dang tay đón nhận một dòng chảy tâm linh tĩnh lặng. Đầu thế kỷ XX, những phu đồn điền người Nhật mang theo giấc mơ nông nghiệp đến Brazil, họ cũng mang theo cả ánh sáng Phật pháp. Giữa những cánh đồng bông bạt ngàn, những nông trường cà phê và chuối xanh mướt, tiếng gõ mõ tụng kinh của Nhật Liên tông, Thiền phái Tào Động hay Tịnh Độ tông bắt đầu ngân vang, gieo những hạt mầm thiền định đầu tiên vào lòng đất mẹ Latinh.

Đại Phật Ibiracũ, pho tượng được xem là lớn nhất phương Tây, ngự tại Brazil. Ảnh: Internet

Tuy nhiên, thời gian và sự đồng hóa văn hóa luôn có quy luật khắc nghiệt riêng. Những hạt mầm Phật giáo đầu tiên ấy đã không thể bám rễ sâu trong tâm hồn thế hệ con cháu họ. Sống giữa lòng một quốc gia mà tiếng chuông nhà thờ Công giáo quốc giáo vang vọng khắp nơi, phần lớn người Brazil gốc Nhật dần thay đổi đức tin. Người ta ước tính rằng ngày nay có gần 60% hậu duệ của họ đã bước qua cửa thánh đường Thiên Chúa giáo.

Dẫu vậy, dòng chảy Phật pháp tại xứ sở Samba không hề lịm tắt. Lịch sử văn minh nhân loại đã chứng minh: lao động và sự kiên trì chính là hai bộ phận vĩ đại nhất của mọi sự phát triển. Giai đoạn ẩn mình, tích lũy nội lực chưa bao giờ là vô ích. Đó là lúc rễ bám sâu vào lòng đất, là khi hạt giống Bồ đề dẫu 'hưu miên' vẫn âm thầm chờ đợi ngày ngoại duyên tròn đầy để thức giấc. Để rồi, trên mảnh đất tâm linh đã được cải tạo màu mỡ, đóa hoa Bát nhã cuối cùng cũng ngào ngạt tỏa hương.

Cột mốc lịch sử ấy được đánh dấu vào năm 1955, khi Giáo hội Phật giáo Brazil chính thức được thành lập. Điều kỳ diệu là người đặt viên gạch đầu tiên không phải một người gốc Nhật, mà lại là một trí thức bản địa: Giáo sư, Kỹ sư Murillo Nunes de Azevedo (1920-2007). Bằng tư duy sắc bén của một học giả và tâm hồn nhạy cảm của một triết gia, ông đã trở thành chiếc cầu nối vĩ đại, đưa triết học phương Đông tiệm cận với xã hội Nam Mỹ thông qua những trang sách, bài giảng và các tổ chức do chính mình sáng lập.

Sự thức tỉnh này đã thổi bùng một ngọn lửa mới. Đến năm 2013, quốc gia Nam Mỹ này đã có khoảng 600.000 phật tử, cùng hàng trăm ngôi chùa và trung tâm tu học rực rỡ sắc màu - từ các truyền thống Phật giáo Thiền tông, Phật giáo Nguyên thủy, Tịnh Độ Chân tông, cho đến Kim Cương thừa Phật giáo mật giáo Tây Tạng và Nhật Liên tông.

Thích Vân Phong